

Előfizetési ár:

Egész évre..... 6 frt — kr.

Félévre 3 frt — kr.

Negyedévre..... 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

K O R U N K

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Budapest,
IV. szarka-utca 5. szám.Kéziratok nem adatnak
vissza.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Kador Sándor.

A színpad corruptiója.

Valamint az irodalom és vele együtt minden oly intézmény, melynek a társadalom, a nemzet üdvéért munkálkodni volna hivatása, ma már nem csak hogy üdvösen, de még nem is hasznosan, hanem átkosan működik.

És így nem is csodálkozunk, ha a színpad sem tesz kivételt, és megfélekezve méltóságáról és hivatásáról, a mely szerint erkölcsöt, erényt szilárdítania, teremtenie, de nem lerombolnia kellene, a modern kor rabszolgája.

Színügyünk, de különösen népszínművünk a mint látszik hanyatlóban van.

Ennek okát úgy a színmű irónál, valamint a közönségnél találjuk.

Talán nem került ki figyelmét i. t. olvasóinknak, midőn a népszínház, a nyár folyamán másként nem tarthatta fenn magát, mint, hogy elefántot és cirkus productiókat mutogatott, és így színpadból menageriát, cirkust csinált.

E tény csak is a színház látogató közönség izléstelenségére vall, melynek következtében az színigazgató anyagi tekintetekből kényszerült a publikum tetszését keresni, annak hódolni.

Hisz épen ez, hogy úgy az újságíró urak mint a színigazgatók megfélekeztek hivatásuk nagyságáról, melylyel a közjólétet és közvéleményt szolgálni hivatvák.

Lealacsonyodtak egyszerű kalmárrá. Tetszik fehér? fekete? hidegen? melegen? a hogy parancsolni méltóztatik!

A szilárd, elv, megállapodott nézet és minden tekintet félrevető igazságkimondás, erkölcsi erő hiánya az, melylyel oly károsra vált működésük.

Hogyan fejlődjék az izlés, tisztességérzet, kegyelet, ha már erkölcsről, erényről nem is szólnak.

Izlésre, tisztességérzetre, kegyeletre csak tán a legliberalisabb apa sem resteli nevelni és tanítani gyermekét? (Különben van ma már olyan is.)

Ezekre nem foghatja senki, hogy *ultramontán, bigott eszmék!*

Bizony, elszorul szívünk, ha különösen a főváros mulató, üdítő helyeire gondolunk, melyek legtöbbike bűnbarlang, erkölcsi posvány, melybe ifjúságunk legszebb és legerőteljesebb korában, szívének legérzékenyebb fogékony-ságával, magát belefúllasztja.

Kimondjuk határozottan és bátran, hogy ezen állapotok elérték a tarthatlanság netovábbját.

Kell, hogy intézkedések történjenek, ama minden *tisztességet* (megelégszünk ezzel is) sértő állapotok ellenében.

Felhívjuk a rendőrséget újból, hogy ama éjjeli tivornya helyeket, a hol ifjúságunk esztét, szívét, egészségét rontja, vesztí — végre valahára szigorú ellenőrzés, alá vegye, sőt teljesen eltírtsa.

De figyelmeztetjük egyszersmind az illető intéző köröket is, hogy tétessék intézkedés, hogy ha már meg van engedve a különféle *sängerei* és *orpheum* nyitva tartása, hogy legalább a *népszínház*, mely magát műintézetnek nevezi, ne aljasodjék *sängerájá*.

Ha cirkus productiókkal mulattatják a közönséget, úgy csak az izléstelen mulatásnak, műélvezetnek adnak tápot; de midőn a színpad „Blaué Katz“-féle productiókra vete-medik, mint a pénteki előadáson a „Kirchfeldi pap“ előadása alkalmával, a mely népszínmű nem csak minden izlés és tapintat ellen, de erkölcstelen és egyenesen a kath. vallás és intézményei elleni irányával méltán vallás háborítás gúnyolással vádolható és így büntetendő cselekményt képez.

Itt ismét az elzsidósodott sajtó és irodalom mezején termett férczműre ismerünk, a mely mint ilyen tetszéssel fogadtatott.

Margittaynak „*Semiták*“ című valamilyen külön népszínművét azzal a kifogással, hogy a zsidó vallást sérti, visszautasították, de a kath. vallás és annak intézményeit gúnytárgyává tenni *szabad és nem árt!*

Ennyire jutottunk, ez következménye amaz átkos liberalizmusnak és nagy lelkiütközésnek.

Nem csak vagyonunktól és erkölcsünktől egyáltalán, de még vallásunktól is meg akarnak fosztani, azt a nép szívéből kiölni.

Vagy talán ez is a vallásszabadság és türelem nagyban kivitt eszméjét akarja illusztrálni?

Hiába szólalunk föl, süket fülekre találunk.

Mit tehetünk ellene? *Semmit!* Szét vagyunk szórva, hiányzik az igaz öszszetartás; lelkesedés erkölcs és vallás iránt.

Szétszórva, a néhány pástortűz, nem adhat nagy fényt, sem melegét.

Tömörüljünk, térjünk öntudatra, mondjuk ki büszkén, és nem félve, hogy igen, *katholikusok* vagyunk, annak tanai szerint akarunk élni, az igaz meggyőződésünk.

Itt az idő!

Kador Sándor.

HORVÁTH CYRILL †.

1804—1884.

A magyar kath. clerusnak, a tudományak, az akadémiának, a tud. egyetemnek, a piarista rendnek s ez egész emberi társadalomnak gyásza van. Horváth Cyrill, a fenkölt szellemű s igaz magyar tudós meghalt.

Október hó 5-én d. e. 10 órakor a piarista rend házában több heti gyöngékedése után szélhűdés következtében elbucsuzott tőlünk örökre, hogy számot a más világon tegyen a mindenek ura előtt e földön való sáfárkodásáról. És e számadásra minden bizonynyal kedvező ítéletet fog számára az örök s igaz bírótól eszközölni. Mert egész élete az igaz keresztény katolikus és a gondolkozó ember *valódi* élete volt.

Pap volt egész lényében, vallásos tiszta meggyőződése magaslátán állva, s tudós volt, hirdette a bölcsészet tudományát a kereszténység jól megérlelt szellemében. Bölcsészettét önálló rendszerben fejté ki, melynek nevet ő maga adott: azzal, hogy azt „concretizmusnak“ elnevezte.

A nélkül, hogy bölcsészettét körvonalaiban ismertetni szándékoznám, jellemzésére csak annyit jegyezek meg, hogy ez volt az első magyar tan, mely hazánk bölcsészettének történetében mint önálló szerepel. Concretizmusa felőleli az exact tudományok legújabb vívmányait, a gyakorlati élet követelményeit szem előtt tartva.

Ő maga bölcsészeti rendszerét nyomtatásban közzé nem tette. Elméletét a tud. egyetemen való előadása után ismerjük csak bár, tanítványai több ízben adták ki jegyzetek alakjában előadásait. E kiadások nem merítik ki bölcsészettét. Számos kézirat maradt azonban utána, úgy rendezve, hogy igazítás nélkül sajtó alá kerülhet s így remélhetjük, hogy a nagy szellem filozófiáját eredeti szerzője tőlől fogjuk örökölni kapni. Mindannak dacára maradt utána több kitünő dolgozat

melyek hol az „Akadémiai Értesítő“-ben, hol az Uj magyar Muzeumban, majd a Magyar Filozófiai Szemlében láttak napvilágot. Minők „Az isteni eszme erete“, „Pozitiv és negatív filozófia“, A subjektivizmus és objektizmus“ stb. stb.

Életéből kevés adat van, s az is inkább csak a száraz statisztikára vonatkozik.

Horváth Cyrill született Kecskeméten 1804. október hó 17. és így mult hóban tölté be nyolczvanadik évét. Iskoláit szülővárosában Kecskeméten kezdé meg, majd Budán, Privigyén befejezé. 1821. évben a piarista rendbe lépett s 1825. a bölcészet tudorává lett. 1828-ben felszenteltetvén, még hat év előtt ülte meg áldozárságának félszázados jubileumát.

1830. a szegedi liceum tanárává, 1834. az akadémia levelező tagjává lesz. Ugyanez évben lépett fel „Tyros“ czimű drámájával, midőn az akadémia I. oszt. jutalomdíjára pályázott. Nem is rajta mullott, hogy el nem nyerte, hanem azon a körülményen, hogy Vörösmarty „Vérnászával“ kelle kiállania a sikra. Pályaműve megkoszoruztatott. A rá következő években még 3 drámát irt, hazafias, lelkes irányban. 1851-ben már a pesti piarista rend igazgatója 1860. óta egyetemi tanár. 1865. óta a tud. akadémia tiszteleti tagja, melynek javára az akadémia tőle neki járó 400—500 frt tiszteletdíjáról lemondott, azon feltétel alatt, ha e tette a nyilvánosságra nem kerül.

Megemlítettük még, hogy ez év november 8-án lett volna akadémiai taggá való választásának félszázados évfordulója, melyet az akadémia fényesen megünnepelni készült, de a kérelhetlen halál 3 nappal korábban ragadta ki körünkől az ünnepezt férfit.

Barátai, pályatársai és sok ezerekre menő tanítványai, kik között én is voltam azon szerencsés helyzetben, hogy évekkal ezelőtt

tanítványának mondhattam magam, folyton szeretettel csüggtek rajta, mert emberszerető s páratlan jó szívű ember volt. Béke hamvaira.

BAROSS GYULA.

Tomány István.

— Rajz. —

Ki ne ismerte volna V...on Tomány István harisnyakötőt, ki kerek husz év óta látja el V... heti vásárjára járó kofákat mamuzzal; nem is vett senki mástól mamuzt, mint Tomány Istvántól, ha jót akart venni, csakis tőle vehette. Mert igaz lélekkel meggerébelyezte a gyapjút, kedves Dorottájával! és a megkötött mamuzt becsületesen kikallózták dupla lugba és három göröcsöt teremtettek a szál végére. De volt is keletje készítményüknek és minden vevő áldotta érte, mert a tőle vett mamuzt két télen át is viselhette.

Ma már kiment a mamuz a divatból; a posztból készült téli cipőket csak mamuzoknak csufolják, aztán nincs is benne köszönet, szétmálk az három nap alatt, csak arra való, hogy a becsületes ember keserves keresményét kivegyék a zsebből, de a lelketlen készítője arra nem gondol, hogy bezeg jó a jó mamuz, ha csikorgó a hideg és krumplit kell benne árulni a piacon. Ma már a hasznosba is módit keresnek és a fabrikák tönkre teszik a szegény ember kéziparát.

Bizony kedves életpárom rossz világot értünk; nem is törődnek én már sokat ezzel a mesterséggel és tűzre vágnám ezt a kallót, de fáj a szívem, mert jó apám is harisnyakötő volt, ő hagyta jusba ezt a fonál sodró kereket, meg ezt a kallót; összevágnám, de fáj a szívem, ha rá néztek, eszembe jut édes atyám, hogy pergette ezt a kallót hogy meg járták, csakugy rotyant fontyant a lug. Edes atyám mesterségével megszerezte a mindennapit; ma már nekem mesterségem mellett koldulnom kell járni. Éjjel-nappal hogy dolgozunk, ugy megkötünk, ujjaink meg hogy megjárnak, mint az ördög motollája. Egy napról a másikára krumplit, babot sóba, vízbe jól megfőzve; egyszer ezt, másszor azt, ne hogy talán megsokalnánk.

És maholnap mind ez nem lesz, mert a vevők olesót néznek és a szegény kis iparos nem küzdhet a fabrikával.

Még ezelőtt másfél évvel csak valahogy meg volt krumplink, mert a mamuzt, a mit szőtünk ős Budában mind megvették, de mióta hárman vagyunk, nem hogy több, de kevesebb a krumplink.

Hát talán te sirsz feleségem, sose sirjál, nem hagy el bennünket az Isten, mint az erdők lilimán rajtunk is lesz anzug talán. Mit tehetünk, hogy a mamuz sem az urnak, kit köszvény bánt, sem a télen krumplit áruló didergőnek nem kell többé. Ha valaki csak divatból elveti a jót megától és a szegény strimflis néptől elveszi az existálást, fagyjon le a lába úja.

Még ezelőtt másfél évvel hónapoként tizenhat pengővel jöttem haza, ma már hat és nyolcz forint havonként a jövedelem. No már ebből Dorottám, hogy jövünk ki, a te gondod, nálamnál te okosabb vagy, mert én ugyan tudok fenni, kötni, lugozni, de már ahhoz nincsen eszem, nyolcz pengővel három lélek egy hónapon hogy telet át. Mert ha krumplink s babunk nem lesz, a spurius elfogy menten, és vézna lábunk nem tudom, hogy a kallót járni képes lesz e?

Igy beszélgetett a megélhetés kérdéséről a Tomány pár Ne busulj feleségem, elég nagy a lónak feje, törje rajta, még a kezem birom addig majd megkeresem én a mindennapit, sose keseregjünk, dolgozzunk, a munkába elfeledjük keservünket. Gyere Dorottám kállozzuk meg a mamuzokat, és a házastársak keserves izzadásig kálloztak és mily jól esett e fárasztó munka után a krumplitörőt. Istenem mily mohón ették; és mily boldog megnyugvás tikrözödött arcukon, hogy krumplival jól lakhattak Mily megnyugvással feküdtek le csupasz szalmájukra, melyen beteg gyermekük szendergett. Szegény kis teremtés, de vézna tagjai, piczin arca de elasztott, szemek meg mily mélylázók és mégis mosolyog a kis teremtés; mennyi élet, fájdalommal, szenvedéssel tele ez a piczi szoba; nevet itt még a nyomor, meg a szenvedés is.

Bizony szegény Tomány István még az este nem képzelte, hogy a család harmadik tagja elköltözik mind örökre; kis leányuk

A „KORUNK“ TÁRCZÁJA.

Őszi dalok.

I.

Sétét felhők borítják be az eget,
Őszi szellő űzi a kis levelet.
Őszi szellő űzi messze vidékre,
De megnyugszik valahol csak az végre.

Szívemen is sétét, zord felhő borong.
Vidámságom szellőzött sárga lomb.
A bánatnak szele egyre kergeti,
Csakhogy nyugta nem lesz sohasem neki...

II.

Szebb hazába költözik már a madár,
Hol reája árnyas erdő lombja vár.
Nem fáj neki, mikor honja elmarad...
Ha visszatér, hiszen új tavasz fakad.

Én is mennék messze-messze vidékre,
Ahol illat száll mostan is a légbé.
De ki tudja, mikor visszajöhettek,
Lesz-e itthon szép illatos kikelet?

III.

A kis patak az még egyre csak locog,
Hanem lusam mormolnak már a habok,
S a folyásuk egyre lassabb, csendesebb,
Mig majd végre a kis patak megmered.

Az én szívem az is ily csörgő patak,
Amely pusztá, zordon tájakon halad.
A futása egyre lassabb, szomorubb...
Hanem azért megdermedni még se tud.

Munkácsi Kálmán.

Kerüld a fényüzést.*

Ha szereztetek, fogjátok még jól. Mit ér a vagyonhoz való jutás, ha nem tudjuk megtartani. Az ember nemcsak legügyesebb csalója önmagának, hanem legveszélyesebb tolvaja is.

A bolond is jut vagyonhoz, de használni s megtartani csak az okos tudja. Nagyobb ügyesség kell a vagyon megőrzéséhez és józan használatához, mint szerzéséhez. A szor-

* Mutatvány Vertán Endre „Hagyatékom fiamnak“ czimű második kiadást ért kiténő munkájából, melyet jó lélekkel mertünk ajánlani minden könyvbarát figyelmébe. Kiadják Györgyössy Rudolf és Millig József. Ára a 182 oldalra terjedő, esinosan kiállított kötetnek 1 frt.

Szerk.

galom jobb és a takarékoság balkeze a szerencsének.

Legyetek édes fiaim takarékosak, mert:

1-ször. A takarékoság nagy jövedelem. Többet vihet ki az asszony kötényében, — mondja a példabeszéd — mint a férj szénás szekeren behozhat. Mert:

2 szor. Csak a takarékos ember maradhat becsületes. Az üres zsák nem áll fenn egyenesen. Takarékoság nélkül nem lehetünk igazságosak. Pénzszavar egynél, másikat is beránt. A fényűzés anyja más bűnöknek, s maga legnagyobb bűn. Mert:

3-szor. A józan takarékoság forrása a függetlenségnek, s csak a független lehet boldog. Illésházi István kincstárában egy krajezáros pohár telirata: „Feketekenyer: szabadság.“

Csak a nagy hajó hasítja a tengereket, a kis esolnak maradjon a part mellett.

Aztán kis repedés a legnagyobb hajót elstílyesztheti. Csak a gyermekek és bolondok hiszik, hogy 15 frt és 15 év sohasem fogyhatnak el.

Órizkedjete tehát mindenk előtt a kis kiadásoktól. „Ej, mit egy-két krajezár!“ — szokták a könnyelműek mondani, s feledik, hogy krajezárokból lesznek a torintok. „Sok kevés, sokra mén.“ „Penészes garas, öreg erszény.“

meghalt szegény, a jó szomszéd jó szívetől került össze egy deszkára, a lelkész meg kegyeletből eltemette.

Most talán az élet gondja nem nehezül úgy szegényre; összeasszott rideg testét rongy ruhája alig fedi, a jó mamuz, ő készíté, melegíti lába talpát, de a testnek többi része didereg a hideg téiben, de azért ő oda se néz neki, kallózik, fon szegény, mert a munka tüzlángja pótolója itt a fának.

Megdolgoznak egyetembe Dorottyával, viradattól késő éjig, világ nélkül, kettős kedvel, kitartással kötögetnek, de azért a jó mamuznak keletj csak nem lesz soha, de ők azért a munka kedvtől áthévílve készítik a mamuzokat és becsülettel elkészítik, hogy a vevő áldja érte; de azért a kézműipar nem küzdhet a fabrikával, mondogatja Tomány István.

PESKÓ LAJOS.

Egy végzetes párbeszéd.

Irta: MÁTRAJ B.

(Vége)

„Az élet kedves tanító ur? az élet épen olyan, mint mi vagyunk, ha mi egyesek nem vagyunk erkölcsileg is kiművelve, az élet is vallástalan; mert hiszen az életet, mely alatt úgy hiszem a társadalmat érti, mi magunk alkotjuk, s ha az egyes részek nem tökéletesek, sőt rosszra hajlók, maga az egész társadalom is ilyen lesz. Ha kisdéd korába nem vésztük a gyermek fejébe az írás és olvasás meherességét, a tudományokat, a késő aggkorban hiába való lesz igyekezetünk. Így vagyunk az erkölcsi oktatással is. A ki zsenge korában nem szokta meg viselni a vallás üdvös igáját, az később nehezen tűri meg magán, lerázza azt, mert kedvesebb neki az élet szabadon, mert annak követéséhez szokott, a mit rosszra hajló lelke szngalmaz.

Csak az iskola tehát az a hely, hol a gyermek tanult, becsületes, jóra való honpolgárrá válhatik. De alkalmas-e eme fontos feladat betölthetésére az a közös iskola? „

„Miért ne volna alkalmas? „ kérdé nagy pathoszsza a tanító ur, a ki az én czáfolhatatlan bizonyítékaim hatása alatt alig győző a gyöngyöző verejtéket törölgetni, a minek szerfölött örültem, mert ez biztos jele volt

annak, hogy bensejében már megadta magát s egyuttal megfizettem neki derekasan sétám elrontásáért.

„Ismételve kénytelen vagyok tagadólag feladni a tanító urnak. A közös iskolá nemcsak nem alkalmas, sőt, ellenkezőleg nagyon is káros hatású a gyermekek vallásérköcsi érzelmének kifejlődésére. A katolikus vallás szentjei, a kikiről bizonyosan hallott már a tanító ur is valamit, az által erősödtek úgy meg a hitben, és a hit parancsainak szigorú teljesítésében, hogy mindig a vallás eszméinek körében éltek, minden lépten nyomon figyelemztették magukat arra, hogy a hit szabványaitól el ne térjenek, hogy az ember rendeltetése a sir homályával nem végződik, hanem egy szebb, boldogabb, örökké tartó élet felé kell a hullámoktól, zavaros gyarló földi élet tengerén vitorláznia. De hogy a tanító urra hatásosabb bizonyítékkal éljek, menjünk vissza vagy két ezer évvel a múlt időkbe, mit olvassunk a buzgó zsidókról? Azt, hogy a törvénykönyvet (papirtekeres alakban) homlokukra, karjaikra kötötték, a minek bizonyára nemcsak az ő vallásosságuk fitogtatása volt célja, hanem az is, hogy mindig szemek előtt álljon az utmutató. Hol találunk ily intő, figyelmeztető jelekre a közös iskolában? Innen kihányták a szentek képeit, kihányták annak feszületét, kit a katolikus ember Istene gyánánt tisztel és imád. Mindent találhat ott a gyermek, csak azt nem, a mire épen a legnagyobb szüksége volna: a vallásosságra való ébresztést. És mily eredménye lehet annak, ha oly vallású gyermekek vannak együtt az iskolában, a legközvetlenebb érintkezésben, kiknek egyik része csalónak, gazembernek kiálltja azt, kit a másik rész legnagyobb jótévőjének, Istenének vall? Lehetetlen, hogy a mindent kíváncsian megfigyelő gyermeki ész előtt föl ne tűnjék a közte és társai közt létező különbség. Krisztus keresztje a zsidóknak botránykozása lőn, s így természetes, hogy a zsidó gyermekek kedvéért a keresztvétel is elmarad az ugynevezett közös imádságnál. A katolikus gyermek, ha szüleiivel otthon imádkozik, azonnal azt a kérdést veti fel előttük, miért nem vetnek keresztet az iskolában? A szülői magyarázat nem elégíti ki a kíváncsi gyermeket, zsidó vallású tár-

sától akar felvilágosítást nyerni s mi lesz ennek következése? gúnyolódás a legszentebb dolgok felett.

Hát a tankönyvekről mit szóljak? Mivel az iskola közös, a könyvek is közösek, vagyis a közös iskolába mindenféle vallású szerző könyve belépti joggal bir. Csak nem rég olvastam egy ily közös jellegű történelmi tankönyvet, mely a közös iskolák számára van szerkesztve. A reformatióról szólva azt is mondja — szóról szóra idézni már nem tudom — hogy a 16. században egy jeles férfiú — értsd Luther Márton — lépett fel, ki a papok által megrontott vallást helyreállította stb. Ilyes hazugságot tanulni még csak megjárja a protestáns vagy zsidó vallású gyermekeknek, de ugyanezt kell tanulniok a katolikusoknak is, a kik a hamisított és nem czélzatos történet alapján úgy oktandók, hogy Luther nemcsak jeles férfiú nem volt, hanem az utókor méltó megvetését érdemelte ki magának, mert nem meggyőződése folytán függetlenítette magát a katolikus egyház üdvös befolyású legfőbb tekintélye alól, hanem szennyes lelkülete, hogy Bora Katával, ezzel a Lutherhez hasonló apáczával egybe kelhesen. Ha még azt is hozzátesszük, hogy a tanító magyarázat közben még jól meg is szokta toldani az említett könyv hazug állításait, a katolikus gyermek nem fogja tudni, hová hajoljon, a tanítónak higgyen-e, vagy pedig a tisztelendő urnak, ki őt a vallás igazságaira oktatja. A tanítónak, ha kötelességszerűleg óvatosan beszél is, egy véletlenül eljuttat szava, mely a más vallású gyermekek hitére vonatkozik, elkeseredést okozhat, és épen ez czáfolja meg azok állítását, a kik szerint a közös iskola a vallási surlódások megszüntetésére van hivatva. Nemcsak hogy nem szünteti meg, sőt inkább azt nagyban elősegíti. Csak szemfényvesztés akar ez lenni, mely az álliberalizmus kedvelőit oly mély álomban ringatja. A közös iskola egyenesen az istentagadó, vallástalan, erkölcstelen szabadkőműves felekezetek gonosz szülöttje, a melynek megbuktatása minden vallását meggyőződésből szerető becsületes, művelt embernek szoros kötelessége. „

Mig ezeket mondtam, a tanító urnak melege szemmel láthatólag fokozódott, folyton

Mire szükségtek nincs, fele árán drága. Ki megveszi azt, mi sem szükséges, majd eladja a legszükségesebbet. Hasztalan költség többet kölykedzik. Könnyebb két kéményt építeni, mint egy alatt folyvást tüzelni.

Kérjetelek előbb tanácsot erszényetektől, mielőtt mértéket vennétek uj ruhához. Pipe-rék és ékszeres veszélyesebb ellenségei a kamaráknak, mint az egerek. Selyem és bársony a házban, eloltják a tüzet a konyhában.

Jobb, ha vacsora nélkül fektüztök le, mint ha adósságra ébredtek. Az életnyugalom oly magas ár, mit semmi sem érdemel meg.

Ki a természet mellett marad, nem szegény; de ki tulesapong rajta, mindig az lesz. Az embernek igen kevésre van szüksége. Szükség az, mit annak tartunk. Nem annyira a természet, mint a vélemény határozza meg.

Erőltetett szükségseink azok, mik ki nem elégíthetők. Sokkal könnyebb az első kívánságot elnyomni, mint a többit kielégíteni.

Ne kívánjatok azt, mi nincs; mert kinek lehet minden? Élveztétek azt, a mi van, — mert ritkán hiányzik minden, — és sorsotokat jobba teendik.

Legjózanabb háztartási szabály a kántoré, — mondá Fáy, — „Oly fenn kezd az ének, hogy belé ne szakadj.

Sok becsületes ember ment már tönkre

azért, mert midőn egy vagy más véletlen folytán összehuzódnia kellett volna, szégyelte azt. Az ellenkező eljárás esztelen és nevetséges. A fényűző szegény legény, batárdot húzó macskaló.

A pazarló hiusággal reggeliz, szegénységgel ebédel és gyalázzal vacsorál. Ki a szerencse házába a gyönyör kapuján mén be, rendesen a bánat ajtaján jön ki.

Fényűző ruha a hiuság felirata. Esztelen, ki költ, hogy hiúnak tartassék, ki szegény nyé teszi magát, hogy gazdagnak higgyék, Logbolondabb, ki arra költi mindenét, hogy más bolondoktól bámultassék.

A jóra való ember önmagára és nem szabója, vagy ékszerése műveire büszke. A szobor érdeme magában a szoborban és nem anyagában van. Ki így akar kitűnni, nevetséges lesz.

Semmi sem oly költséges, mint a hiuság. Sok koplal otthon, hogy az utcán fényeskedjék. Czifra felöltő alatt rongyos és piszkos ing.

De soknál a fénylés a boldogság surrogátuma. Pedig mi a pillangó? Felpiperézett hernyó. A fényűzés nem boldogít, s rövid a farsang, ha nagy bójtre fizetni kell.

Legnagyobb szegénység, mely nem bírja nélkülözni a feleslegest: legnagyobb szerencse:

nem óhajtani többet, mint mivel bírunk, s a legnagyobbokosság; élvezni azt, a mink van.

Ha igaz, hogy az ember szegény az által mit kíván, úgy a kevély és fősvény a legnagyobb szegénységben sinlődnék. — Mindkettő ép oly szemtelen koldus, mint a szegénység, csak hogy jóval lármásabb,

Gazdag az, ki többet vesz be, mint kiad. Ki többet ad ki, milliók mellett is szegény. Ne nézzétek senkinek a jövedelmét, hanem a kiadását.

Mit ér a fénylő ruha, ha szivfájdalommal van béléllve? Mit ér az ékes palota, ha kiköltözött belőle az élet nyugalma és szabadsága?

Az örömhajhászás nem gyönyör. A ki kerül a gyönyöröket, azt ők keresik föl.

A fényűzés tehát szegényé, boldogtalanná, nevetségessé, s végre alávalóvá és gonoszszá tesz; mert kinek semmije nincs, annak végre szemérme sincs. Kerüljétek azt.

És a világ itélete eléggé igazságos irányban. Kiket a véletlen buktat meg, mindenkitől sajnáltatnak; mert szerencsétlenség történetik mindenkivel; de a kik pazarlás által romlanak meg, azok megvettnek, mert boldognak senki sem hiszi magát.

A világ hasznot húz az emberek bolondságaiból; de kiméltlenül elítéli azokat.

törölte arczáról a verejtéket; pedig láttam, hogy már nem a hőség sajtolta ki belőle a keserű csöppeket. Midőn utolsó szavam elhangzott, felkelt, s szó nélkül távozott. Arczáról le lehetett olvasni a nagy bosszúságot, s ama balgondolatot, hogy én mindezt csak az ő bosszantására mondtam, hogy csak azért keveredtem vele vitába, hogy vallását ily módon pellengére állítsam. Pedig korántsem! hogy bosszumat töltém rajta — ha ugyan ezt bosszunak lehet nevezni — nem tagadom, de hogy miért, bizonyosan nem is sejthető. Ezóta nem jött felém jelölés annak, hogy nehezted a történetek miatt. Pedig meg lehet győződve a tanító ur, hogy én mindenkit tisztelek épen vallásáért, csak azt a vallást azután meggyőződésből tartsa, kövesse annak parancsait; de ha valaki azért hagyja el vallását, azért vallástalan, mert más vallásban, illetve vallástalanul könnyebben áldozhat gonosz szenvedélyeinek, azt becsületre méltónak nem tarthatom.

A távozó tanító ur után még legyen szabad azt a kérdést emelni: műveletlennek tartja-e még ezután is azt, ki a közös iskola üdvös voltát kétségbe vonja? Én, ha még ezer oly jó barátot veszítek is el, mint a tanító ur, ha még ezer ily szomorú végű (?) párbeszédbe is kell bonyolódnom, ezután is mindig, de mindig kárhozotni fogom, mert hitem, meggyőződése és tapasztalásom erre kényeszeritenek.

Néhány őszinte szó.

Kegyetele adóját róttá a halottak ünnepén mindenki le, kinek van sirhalom, hová zárandokolják; a kegyelet szent ünnepe ez!

Nem is osztjuk azok rosszaságát, kik az ily alkalommal tanusított fény, szerintük fényűzés, ellen emelik szavukat. Hiszen, ha azok sirjai fényesen diszítvők, kik életükben a valódi nemességet biztosító, becsületes munkával anyagi jólétet szereztek, a hátramaradt család pedig ilyképp is tanusítja háláját, — ki vehetné ezt rossz néven.

De midőn annak jogosultságát készséggel elismerjük, lehetetlen, hogy szégyenpir ne futná el az érző ember arczáról, látva, hogy közvetlenül a Batthiányi mauzoleuma előtt nyugvó *Obernnyik* sirja nemcsak diszitetlenül, de annyira elpusztultan áll, hogy csak a korhadó sirkeresztre ragasztott papirdarabra írott névről tudja meg az arra menő: ott *magyar* író nyugszik.

Nem messze ettől van *Garay* sirja. Igaz, ez nincs omladozóban; de a család nyújtotta ott levő egyetlen diszítő koszorú, szóval hangosabban panaszoja, mennyire felejtkeztek meg költőjükről, kiknek ő „A magyar hölgy” című költeményével a fényesnél ragyogóbb soha nem muló emléket emelt; pedig az ő ihlett szava czáfolja napjainkban is a nőkről divó léha gondolkozást, mert „Magyar hölgynek születni, — szép és nagy gondolat” tanítja ő és a valódi férfiú, tisztelettel hajol meg azok előtt, kiknek eszményi nagy hivatásáról a lautos zengi:

„Oh hölgy ki ezt megérted,
Mily szép vagy s mily nagy!”

A magyar zene művészi megalkotója, *Mosonyi* sirja is diszitetlenül marad, ha a zenetárok egylete meg nem emlékezik a zene e nagy mesteréről s koszorút nem tesz sirjára, ez volt az egyetlen is ama *Mosonyi* sirján, kinek halála felett *Liszt* lánglelke oly meghatóan tolmácsolja gyászát a „Gyászhangok”-ban; azon *Mosonyi* sirja ez, kinek géniusa dicsőséget szerzett hazánknak s a *magyar* névnek, ki csak ennek és ezért élt, küzdött.

Róluk, kik míg másoknak világitottak, önmagukat emészték, — felejtkezett meg kegyeletünk!

Nem szőjük tovább az eszme fonalát; a női kegyelet, az írók s művészek, a zenekedvelők egylete bizonyára teljesítendik a kegyelet parancsolta, az áldozót megtisztelő kötelességet nagyjaink iránt: kiket hogy elfelejtettek volna, hinni *nem tudjuk, nem akarjuk*.

SZEPESI FERENCZ.

FLORE ÉS MAIORA.

ELBESZÉLÉS.

Írta: MUNKÁCSI KÁLMÁN.

I.

Sziklák, mohós szürke és vörös sziklák, merre csak a szem el lát, köröskörül. A hóval fedett Retyezát csonka kúpja kéklik a messze távolban, a mennyire a köd áttetsző fátyolán még ki lehet azt venni. A kies Fata-völgy a jegenyefenyők s bükkökkel fedett hegyek ölébe úgy tűnnek fel a szemlélő előtt, mint egy ragyogó smaragd- és gyűrű keretében. Kis kék vizű, fehér habu patak — az Ivoru — vágja át közepén, zúgva, morgogva rohanva alá kavicsos ágyában; mint finom pára száradva szét a magasban, majd zöldelő virányokat termékenyítve alant a völgy ölébe, hol a juh- és szarvasmarha nyájak vigan legelik az illatos havasi füvet. Partjain százados bükkök ingó lombjai hajolnak be a locsogó habokba hús árnyékba borítva a alattok tenyésző páfrányokat, fűszeres mentákat, halvány nefelejtseket.

Itt ott nagy birka aklok emelkednek a rétek közepében, melyek mellett a pakurár báránybőr süvegében, kecskeszörös gubájában füttyürészve hever, egy-egy boroka-bokor árnyában az illatos körtikék, a sárga árnyikák s az alpesi lóher között, elbámulva a kopár szirttömbökön, rengeteg kőóriásokon, ezer mázsás görgetegeken, melyek körülötte emelkednek s melyeken ember még nem járt soha, ahol csak néhány kőszáli fű sárgul vagy pár havasi violácska lengedez.

A változatos sirhasadékok felett olykor-olykor egy kőszáli sas méltóságteljes alakja lebeg, szemével a békén legelésző nyájakat kémlelve, vagy egy maczkó bujik elő odvából, hogy egy kevés mézzel csillapítsa étvágyát.

A mély hegyhasadékokban élénkbe tűnik a havasok világának bájos növényzete. Az iszalag által átölelt korhadó törzsek alján a kék csengetyűcskék s az alpesi harangvirágok mosolyognak s a szürke kőlapok mentén a gyopár s a cyclamen vonul meg szerényen.

Meglepő elbűvölő, vadregényes a kép, mely itt a szemlélő elé tárul!...

Legalább ily benyomást tett a vidék a fiatal Bárdy Imrere, ki egy — a Lukru falucska végén álló — ódon stílű ház rozszant ablakain kikönyökölve a táj nézésébe merült el.

De nem is csoda, ha elragadta őt a kilátás, hisz először volt e helyen, mert csak imént érkezett Lukruba, új tartózkodási helyére s a málna — bőröndök és egyéb csomagok — még felbontatlanul hevernek szobája egyik sarkában.

Midőn a tört üvegü ablakot betette, csak akkor tekintett körül először figyelmesebben új otthonában.

Biz az nem volt valami nagyszerű.

„Még azt sem hittem, hogy középkori lovag lesz belőlem valaha” gondola magában, midőn a szürke, porlepett falakra tekintett,

melyek bolthajtásos szobáját kerítették. — „Ugy látszik, legalább hogy itt, mióta az öreg Zenedy gróf meghalt, nem igen járt emberi lény. Pedig azt írta házigazdám, hogy egy tisztességes szobát bocsát rendelkezésemre havi 5 frtért. Hanem biz ez a lyuk messze áll a tisztességestől.”

S mennél inkább körülnézett, annál inkább meggyőződött, a szoba nyomoruságos voltáról.

Egy nagy diófából készült ágy állott az ablak mellett szintelen selyem takaróval befedve, melynek lyukacsain kényelmesen be lehetett látni a belappadt vánkosokra, melyekben a molyok hadserege már hosszú idő óta garázdálkodhatott. A nagy, barna cserépkályhához egy hosszú, festetlen falócza volt támasztva, de melynek egyik lába siralmas ficzamban szenvedett. Egy vaspántokkal ellátott ládára cserépkorsóban friss víz volt készítve, mint egyedüli jele annak, hogy mégis várták az új lakót.

Ha még elmondjuk, hogy a szoba közepén egy nagy szúrógott tölgyfaasztal s az ajtó mellett egy vasfogas volt látható, elvégződöttünk a szoba butorzatának leírásával.

Bárdy Imre, mikor bevégezte szemlélését, jóízűen felkaczagott.

„Ha én valami ábrándos poeta volnék, ugyan csak regényesnek találhatnám szobámat, de mint egy prózai mérnök, nem nagyon szép kilátásokkal kecsegtethetem magamat kényelem tekintetében. Ugy látszik ezek az oláhok általában nem igen fénytűző emberek. Már legalább gazdámnak, a ki pedig az egyetlen domnule (ur) a faluban, s mint mondják dugszdag ember, háza kivülről s az én szobám erre enged következtetni. De majd meggyőződöm mindjárt erről személyesen, ha bemutatom magamat neki: vajjon nem csaloktam-e sejtelmemben.”

Az ifju felnyitá bőröndjét s sietve veté le a poros uti öltényöket, hogy másokkal cserélje fel azokat, mert ha talán az oláh domnule nem is néz az etikettere, de hallá, hogy két felnőtt leánya van, kiknek kedvéért mégis jónak látta rendbe hozni öltözkését.

Élvégződve a toilettevel kilépett az ajtón, hogy elvégezze első látogatását az urnál, ki ezentul a házigazda szerepét fogja vele szemben viselni.

„Gyorgye” szól az udvaron ácsorgó kocsis-hoz, kinek kegyetlen jó karuczája (rövid szer) ugyancsak megrázta az uton „vezess a domnule szobájába!”

A magas, szikár, oláh legény alázatosan leemelte süvegét s odahagyta az istállót, hol épen ásitozva támogatta a falat.

Imre szobája a ház északi részén volt.

Nyílt, oszlopos folyosó futott innen a ház hosszában végig azon ajtóig, hol a kocsis megállott s melyre mint az ur szobájára mutatott.

Imre kopogott és belépett.

Homályos, szűk szobába jutott, melynek látása azonban annyiban mégis vigasztalólag hatott reá, mert itt is ugyanazon szürke falakkal, ugyanazon ódonsággal találkozott, s még nagyobb rendtelenséggel, mint saját szobájában.

Bőrrel bevont falócák futottak a szoba 4 oldalán körül, melyeken sáros csizma, esőköpeny, szőrkalap, puska és egy nagy komondor békés egyetértésben feküdt.

Az óriási kemenczéhez dülve hátával ült a domnule hosszuszáru pipájából sűrű füstfelhőket ergetve.

Ha nem tudta volna Imre, hogy Beresciu Juon előtt áll, aligha jött volna azon gondolatra, hogy a zenedi uradalom tulajdonosa van vele szemben.

Beresciu Juon alacsony, elhízott férfi volt, már öszbe vegyült hajjal s apró kövér arcába egészen belemélyedt szemekkel. Térden felül érő csizmák szoritották fekete posztó csocaricséjét (bő nadrág) testéhez, míg hosszú szürke kabátja, elől nyitva állt s barna bársony mellényét látni engedé, fején pedig fekete báránycsapkát viselt.

Ez az egyedüli, mit még megtartott egykori viseletéből, a mikor még kecskéket őrzött a hegyen; — de pszt!... azt nem mindenki tudja, hogy őt nem mindig czimezték domnulnak s nem mindig volt 6000 hold föld a birtokában.

De Imre tudta. Egy gyulafehérvári ismerőse mondta el neki, ki a szállást is szerezte számára, hogy a zenedi uradalom mostani birtokosa szegény pakulár volt hajdanában, ki természetes jó eszével, vasszorgalmával s egy adag szerencsével felküzdte magát a leggazdagabb birtokosok közé. Potom áron vásárolta meg az örökösöktől a nehezen hozzáférhető birtokot s százezreket szerzett belőle.

Imre belépve, meghajtá magát Juon előtt, ki csak félig fordítá fejét feléje.

„En Bárdy Imre mérnök vagyok,“ mutatá be magát, „ki a Fata-völgyi vasut kiépítése czéljából jöttem e vidékre, s működésem kezdőpontját, Lukrut, választám ideiglenes lakó helyemül, hol is domnule házában voltam szerencsés lakást kaphatni.

Juon ur, kivéve a pipát szájából megfordult.

„Hm, hm... Isten hozott. Ül le marjája. (Az oláhok mindenkit tegeznek.) Már vártunk reád. Gondolom rákadtál szobádra. No, hogy vagy vele megelégedve?“

Imre meg volt akadáva, nem merte megmondani az igazat.

„Meg voltam lepve általa“ szolt, miközben helyet foglalt egy hatalmas pálinkás üveg szomszédságában, s e mondásával nem is hazudott.

„De mi hozott téged erre a vidékre a domnezu háta mögé? Talán csak nem akarsz te is meszet égetni, mint egy másik inzsejler, ki multkor bukott meg itten?“

„Nem domnule; én a vasut építése végett jöttem ide. Főnökeim a „Viller és Társa“ czég erdőket és bányákat vett haszonbérbe e völgyben. Az erdők pompás szerszámfát, a bányák jóféle érczet szolgáltatnak, melyekkel nagyszerű tüzleteket lehetne tenni, de a közlekedés majdnem teljesen lehetetlen a vidéken. E végből vasutat kell építeni a völgyben.“

„Vasutat? —?“ kiáltott fel Juon, miközben vastag ajakai nevetésre húzódtak szét, „no tudom, annak a füstje nem fog az én udvaromba jönni.“

„Sőt ellenkezőleg éppen közelében fog elrobbogni. Főnökeim már régen be akartak a munkába kapni, de nem kaptak mérnököt, mindeddig, minthogy a vállalat óriási nehézségekkel van összekötve.“

„Tudom én azt“ nevetett az oláh, neked is jobb lett volna, marjája, más felé fordulni.

Ugy jársz te is, mint a mézszégető. Nem ismered te még ezt a vidéket.“

„Lehet, de még az eredmény a jövő titka. domnule. Főnökeim már kétségbe voltak esve s fel akartak hagyni a vállalattal, midőn én ajánlkoztam. Szegény, árva fiu vagyok, nem sokat kockáztatok s ha Isten megsegít, és tervemet megvalósítom, nagy előnyömről szolgálhat e munka jövőm tekintetében.“

„No majd meglátjuk, kinek lesz igaza; kívánom, hogy neked legyen... Hanem most huzz egyet abból a butykosból vasutad egész ségeért.“

Juon maga járt elől a jó példával nagy

kortyot nyelve le az italból. Imrének is meg kellett izlelni minden undora daczára a pálinkát, mert alkalmazkodnia kellett házi urához, miután az egész faluban ő volt az egyedüli, kinél szállhatott, a többi lakók mind piszkos oláh pórok voltak.

„Most szabadon dolgom után menni,“ szolt felkelve helyéből az ifju. A lenyelt ital égette torkát, hogy alig birt szólani.

A domnule kegyesen intett kezével.

Midőn már az ajtót nyitotta, kiáltott utána:

„Az ételt mindig szobádba küldjük, mikor akarod. Csak vasárnaponkint, mikor te is pihensz, leszesz asztalom vendége. Reményelem, meg leszesz mindennel elégedve nálam.“

Imre sietett ki a levegőre. Feje szédült a hallottaktól és látottaktól, — az első benyomástól.

(Folyt. köv.)

Az emberi akarat szabadsága

beleillik a természeti s erkölcsi törvények közt létező viszonyba.

Irtá: Dr. ?

I.

(Vége.)

De az embernek másodrendű, szorosan egyéni célja is van, melyet Isten jelölt ki számára t. i. természetének megfelelő boldogság, mely másodrendű czélról hangosan tanuskodik a boldogság utáni s minden korban meglevő kiolthatatlan vágy. Ezen egyéni czél azonban kitzűzőjének akaratja szerint is az erkölcsi személyek természetének megfelelőleg feltétes és e miatt elérése nem szükségképeni. Az erkölcsi törvények éppen e feltételeket foglalják magokban; czéljukra nézve kell, hogy az isteni czél természetéhez legyenek szabva s éppen e miatt különböznek a czél szempontjából is az erkölcsi törvények a természeti törvényektől. Még közelebbi viszonyban is jó a kétnemű törvény részint az embernek a külvilággal való érintkezésében, részint az emberben magában. Itt nemcsak különbözőségről szólnunk, hanem azon kérdésre is kell felelnünk, vajjon mellé- vagy alárendelt viszonyban vannak-e, vagy legalább, melyik magasabb, eiöbbre való? Hogy az erkölcsi törvények előbbre valók, mutatja ama lények magas foka és helye, melyeknek szólnak s azon működések, melyekre vonatkoznak. De alárendeltségi viszonyt is kell állítanunk; a természeti törvények ugyanis az erkölcsiek alá vannak rendelve annyiban, a mennyiben azon lények, melyekben a természeti törvények működnek alárendelvék az erkölcsi lényeknek s czéljaik elérésére eszközökül szolgálnak. Ez vonatkozik a körülöttünk levő természeti lényekre s testünkre is. Mindkét nemű törvény megmarad a maga körében. Az alárendelés nem olyan, mintha az erkölcsi törvények a természetieket megsemmisítenék, módosítanák, midőn az alájuk tartozó lényeket felhasználják. E gondolat különösen akkor támad az emberben, midőn bennünk ugyanazon dologra vonatkozólag mást kíván a természeti, mást az erkölcsi törvény, midőn előfordul az, miről már a mély gondolkodó Szt. Pál is panaszkodik a róm. irt levél 7-ik fejezetében: „más törvényt látok tagjaimban, ellenkezőt elmém törvényével.“ A két törvény közösen véve nem mond egymásnak ellen. Az alsóbb törvény csakis a testnek, mint állati testnek szól és nem egyszersmind a léleknek; az erkölcsi törvény csakis a lelket kötelezi; igaz ugyan, hogy a test által követjük el az erkölcsi törvény elleni vétkeket, de azért nem a test a vétkes, hanem a lélek; ha a test a lélek vezérlése nélkül öntudatlanul követi el a vétkeket, a vétkek nem számít-

tatik be; ily eset fordul elő pl. az emberölés és gyilkosságnál; az emberölés, vagy véletlenségből, vagy védelem végett történik, nem vétkes, de igen a gyilkosság, mely akaratból származik. A valóságban észlelhető harc egyrészt az értekek által elcsábított lélek, másrészt a lelkiismeret, a törvény között van; ez az emberi gyarlóság és bűnöség kifolyása s nem a két törvény ellenmondása.

Mi a két nemű törvény alanyából és czéljából önként foly, azt végül különösen is kiemelhetjük, t. i. a természeti törvényt az alája tartozó lények sohasem ismerik meg; mi is a törvényt mely egyedül Istenben létezik, csak hatásaiból olvassuk ki; ellenben az erkölcsi törvényt az ember megismeri s ez részint a szív táblájára van írva, részint tételesen adva.

HÁZASSÁG A SIRBAN.

EREDETI REGÉNY

KÉT KÖTETBEN.

IRTA: KOZÁRY JÓZSEF.

ELSŐ KÖTET.

VIII. FEJEZET.

A r ó k a l y u k.

(Folytatás.)

„A szerencsétlen“ sóhajtott fel Kálmán, midőn a rókát megpillantotta, ez itt lelte halálát, pedig mily könnyen elkerülhetette volna; hány ember leli ilyen formán szintén halálát, kivált a vétkes könnyelműség által, mit könnyen el lehetne szintén kerülni. Ezzel megfogta a rókának legkiállóbb részét, melyet a villanyos lepény veregetésénél szoktak használni, s kidobta a sirboltból, azután ő is belé fogódzott jó erős orsó fogással a sirbolt két szélébe, mert a gymnastikán megtanulta, hogy így legkönnyebb hasonló helyen föl-emelkedni s kiugrott a gödörből, hogy a rókát valami távolabb eső és jelentéktelenebb helyre huzza, miután ő a különben tiszta belsejü sirboltot másra, sokkal magasabb célra igyekezett fordítani, mert az jobb és baloldalon benyomulván boltozatával a földbe, még eső ellen is szorult korban igen jó szolgáltatást tehet, mert Pesten az a divat a szállásokon, ha lejár a hónap s nem tud valaki előre fizetni, akkor szívélyesen tudtára adják, hogy itt nincs szokásban 24 óránál tovább aztán azon a helyen maradni.

Ez pedig a kétségbeesetteknek nem lehet nagy vigasztalására.

Kálmán átborongván az egész elhagyott temetőt, egy kis homokot szedett föl papírba, hogy legalább legyen lakásán porzó is, ha annak idején irni talál s azután haza felé indult.

Másnap megkezdette működését az adóhivatalban, hol az elhanyagolt iktató könyvnek készítését bízták rá, ezen kívül postamunka gyanánt egyes fogalmazásokat kellett másolnia, melyek naponkint elég bőven fordultak elő.

Egyik szellemölőbb munka, mint a másik, annak, kinek a szelleme kissé magasabb működést igényel mulatságra, nem pedig oly üres, szomorú másolatást, melynél kinosabb munkát egy tevékeny s teremtő szellemnek adni lehetetlenség.

Kálmán bár észrevette, hogy ily másolatás nem neki való mulatság, de annak minden rossz oldalát túrnie kellett, miután még ez volt számára egyetlen menedék, hol néhány forintocskát fordíthatott magának.

Azonban volt még ennél is nagyobb baj.

Az adóhivatalnak összes személyzete annak a boldog időszaknak maradványa volt, melyben Magyarországon főispán lehetett valami német csizmatisztító, vagy pláne adóhivatalba elégséges volt annyi műveltség is, mennyi most egy jóra való krumplicsésznek is kevés. Ezek a jófajta urak, miután a koczká megfordult s visszavándorolni Translajtániába, vagy Boldog Csehországba a csizmatisztításra vagy krumplicsészösködésre magukban többé egyáltalában semmiféle hajlamot sem tapasztaltak, kénytelen, kelletlen, úgy, a hogy morzsolni kezdték a magyar nyelvet, miután eszébe jutott valakinek az országban, hogy valamiképp bosszút kell állani rajtok, ha más-kép nem lehet, hát tanulják meg az atyafiak legalább nyelvünket, ha zsirunkon annyi ideig tudtak élösködni.

Ilyen akadémiából csöppent principálisa volt Kálmánnak is, ki naponkint halomra gyártotta a hivatalos koncepciókat, miket aztán Kálmánnak állott tisztában kiszedni a koncepciósi maszából, mely unikum volt a maga nemében; csak 15 nap igényeltetett ahhoz, míg Kálmán hallatlan erőmegfeszítéssel bötüzgetését megtanulta, mert ha tisztességes ember a tintát rá önti a papírra, abból könnyebben ki lehet olvasni valamit, mint abból az akum-bákumos gyatra irka-firkából, melyre bátran rá lehetett volna fogni, hogy Faráo király azon bullája, melyet az egyiptomi sötétségben az izraeliták szabad elköltözésére vonatkozólag irt és adott ki.

Kálmán jártas volt a gyorsírásban is, s mint ilyen százszorosán utálhatta azokat a buta vonásokat, melyeken se ész, se szabály működése észrevehető nem volt, miután a gyorsírásnak művészi vonásai oly feltűnő módon magukon hordják az emberi észnek láng alkotását.

Ehhez járult a fogalmazványok döcögős és germánizáló nyelvezete, mely mindennek inkább beillett, mint nyelvtani szabályok szerint készült szerkezetnek s tulajdonképp ez fizetett be leginkább Kálmánnak, mert midőn a vaszakot tisztázta, meg nem állhatta, hogy a hibás nyelvezetet ki ne javítsa s midőn egy alkalommal szintén ugyanezt tenné, a ludakadémiából csöppent principális dühösen ráförmedve kivörösczeruzázta sorait s fölül füle hallatára azt mondá neki a tulsó teremben, hogy mekkora számár, még irni sem tud.

Persze, hogy nem tudott Kálmán úgy irni, a mint abban a gyatra irka-firkában volt, mert a kinek egy csöpp érkeke van is a szabályszerűség szépsége iránt, az inkább nyakon hagyja magát vágatni akárhányszor, mint sem csak egyszer éljen vissza a szabálytal, épen úgy, mint mikor valaki hegedűn vagy bármiféle instrumentumon valami virtuoz előtt hamisan játszik, a virtuozt kimondhatlanul sérti a szabálytalan, hamis hang. Így van mindennél, még a csalásnál is, egy ügyesebb handlé, vagy bármi féle üzérkedő legyen is, fájdalmat érez, ha valamelyik kartársa ügyetlenül járt el az alkudozásban, vagy magában a csalásban is, azért sopánkodik s töprenkedik, ugymond „csak én lettem volna ott, majd másként ment volna.“

Kálmán nagyon sokat eltűrt, igen sokszor észrevétel nélkül tűrte az akadémikus principális ragyogó ostobaságait, de a második hónap vége felé, midőn egy alkalommal ilyen kifejezés is előfordult a fogalmazványban: tolvajlás és sikasztás érdemében ellene a vizsgálat elrendeltetett, „ezt ismét meg nem állhatta, hogy kissé ne módosítsa, midőn pedig meg volt a szokásos hivatalos összehasonlítás s ki-tűnt, hogy nem egyez meg a fogalmazvány nyal a tisztázat, a ludakadémián doktorra pattant

principális úgy neki feszítette a vörös czeruzát a szerencsétlen tisztázatnak, hogy annak vége Kálmán hasában állott meg ezernyi ezer ostoba, hitvány díjnak s tudja forgó szél még miféle jelzőkkel sujtásozva.

Ezt már nem volt képes Kálmán elviselni, hanem szedte sátorfáját és észte kívánva a ludakadémián doktorra sült principálisnak, ettől az irodától egyszerminden korra, mint a magyar nyelv szemétdombjától bucsutt vett.

Másnap reggel a mint az egyetemre ment, nézegeti a fekete táblát, ha nincs e valami ismerősének, ámbár még egygyel sem találkozott, levele, s amint végig olvassa a kifüggesztett névsort, épen az ő nevét is ott találja. Gyorsan fölmege a 3. emeletre a pedellushoz s a levelet átveszi, melyben csak ez volt olvasható:

Kedves Barátom Kálmán! Elég nem szép, hogy felém sem jössz; én már két hónapon keresztül folytonosan kereslek mindenütt, de senki sem tudott rólad legkevesebbet sem mondani. Én lakásodat nem tudom, de jer hozzám, az Aldunason levő szöglet háznak második emeletén lakom, ablakaim ki néznek a Dunára, még pedig egészen a Gellérthegyre. Ma és holnap várni foglak ebéd étán. Jer bizonyosan el, mert igen érdekes mondani valóm lesznek: barátod Br. Tinkay Béla.

A mint Kálmán a levelet elolvasta, gondolkodóba esett, vajjon mi tevő legyen; ő olyan, jellemű és erkölcsű emberrel nem érintkezhetik mint Tinkay, ő gyilkosnak nem keresheti semmi szín alatt sem körét és barátságát, ha bár más tekintetben neki Tinkay nem vétett.

Egyik gondolat űzte a másikat Kálmán fejében, de egyéb ismerőse nincs az egész városban, hát mit tevő legyen, attól is önként szakadjon el, hisz a kinek senkije sincs, az már el van veszve, mert nem lehet teremtmény a világon oly önös, hogy az más nélkül el tudna lenni, még akkor sem, ha nincs helyzeténél fogva másra szorulva, annál inkább kétségbeesztő az ember helyzete akkor, midőn csak magányosan áll a világon, mint a pusztasivatagán egy oda tévedt fa vagy bokor, melynek magvát a vándor madarak ejtették el a talajon, mondom annál kétségbeesztőbb az ily magányos ember helyzete minél inkább utalva van különböző szükséglet vagy körülményeinél fogva másokra.

Kálmán pedig, ha valaha, úgy most igazán kelepczébe került, mert abból, a magyar nyelv szemétdombján épült hivatalból is kénytelen volt bucsut venni, s így semmi kilátása jövedelemforrásra; az idő már nagyon is előre haladt; decemberi zuzmara fűdi az agg Gellérthegyet.

No, majd délig még meggondolom, sóhajtott Kálmán, vajjon elmenjek-e Tinkay Béla hoz vagy sem.

E közben lakására ért, hol a kapun egy czédulában akadt meg a szeme: „Ebben a házban egy ágy a balra levő pincze szobában kiadandó, bővebben a ház mesternél.“

Hisz ez az a szoba a hol én lakom! Ugyan még ki az ördög nem jön abba a hitvány rókalyukba, mintha már is nem volnánk benn elegen.

A mint benyit a szobába, ott talál egy szurtos, festékes, összevissza mázoltképű és ruhájú egyént, ki rendezkedik, ládát igazít stb.

Házi asszonyától kérdi, hogy miféle üres ágy van kiadandó ebben a pinczelakásban?

Már el van foglalva az ön ágya, épen ez az ur — s ezzel a szobafestőre mutatott — foglalta el. Ön nem szólt, ugymond semmit arról, vajjon akar-e maradni, vagy sem, azért nem hagyhattuk rizikóra az ágyat, mert mink is sokat fizetünk a lakásért.

Kálmán majd összeesett részint a szégyentől, részint pedig attól a gondolatától, hogy hát mit csináljon most.

Tessék bizony hát akkor csak Könyessy urnak szállást keresni még ma, mert estére már a festő ur fog itt aludni, sáporogott a háziasszony, azon a hangon, melyen van ugyan a sajnálkozásnak némi árnyalata, de az a szerencse, hogy csak csekély, miután különben meglátszanék rajta, hogy az a sajnálkozás mondva csinált, vagyis rafinérozott.

(Folyt. köv.)

Gondolatok.

Két neme van a bőkezűségnek: a jótétemény nyújtásában áll az egyik, viszonzásában a másik. Nyujtsunk-e, nem-e, jótéteményt, az hatalmunkban áll; de nyujtottat nem viszonzni, az tilos a derék ember előtt, feltéve, hogy nyugtalanság nélkül viszonzhatja.

CICERO.

Csak a jó szándék kötelezi le a másikat; ki tőlem származó valami oly jóban részesül, melyet csak önmagáért akarok tenni, az nekem mi háladattal sem tartozik.

ROUSSEAU.

Elválást nem enyhíthet egyéb, mint a viszontlátás reménye.

KÖLCSEY.

Ha valakinek sebet bekötözik, szinte megújul fájdalma, de csak hogy hamarabb gyógyuljon meg; s ez hatása a vigasztalásnak is, ha attól jó, kit szeretünk.

B. EÖTVÖS JÓZSEF.

Csoda ott szépet alkotni, derekast irni, hol nincs megismerő, nincs olvasó.

GR. SZÉCHENYI ISTVÁN.

Kiket jövőjök szétvezet, azokat a mult, bár mi szép legyen, össze nem tarthatja.

B. EÖTVÖS JÓZSEF.

Vigasztalásnak idegen név alatt kell a bejárást keresnie; saját neve alatt mit sem ér; mindig ismeretlenül kell jelentkeznie.

JÖRDENS.

Mint két deszka, sik tengere dobva,
Ugy találja s veszti ember egymást.
Minden ismeretség szűz virága
Már a válás tövisét szivedbe
Ültet: — s az elválás olyantól,
Kit szerettél: búsabb a halálnál.

HERDER.

Irodalom.

István bácsi naptára, vagyis családos házigazdáknak és gazdaszónyoknak, népnevelőknek, helységi előljáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium 1885. évre. Alapítá Mayer István, szerkeszti Kóhalmi Klimstein József. Közleményekkel Nyulassy Antal, Somogyi Gyula, Pellet József, Kiss Rezső, Bogisich Mihály, Fischer Ágoston, Sziebenliszt Géza, stb-től. XXX. évfolyam. Sok képpel, ára füzve 50 kr.

Doré G. képes bibliája magyar nyelven. Herczeg Primás ő Eminentiaja Fekete József, nyugalmazott tanárnak engedélyt adott, hogy a nagy frenezia művész rajzaival díszített bibliát a szent István társulat által kiadott szöveggel kiadhassa. A szent műhöz a képeket Fekete Párisban nyomatja, s így azok tökéletesen hasonlóak lesznek a francia kiadások-

ban megjelentekkel. A szöveg kiállítása is lehetőleg fényes leendő, méltó a halhatatlan Doré rajzaihoz. A mű havi füzetekben fog megjelenni. Egy füzet ára 1 frt. A megrendelések Fekete Józsefhez (Budapest, Sebestyéntér 8.) intézendők.

Megjelent a „Gyorsírók Lapja“ Gabelsberger-Markovits rendszer szerint. Szerkeszti Kozáry József okl. középiskolai tanár. A gyönyörű initiálékkal díszített lapnak már megpillantása is igen kedves benyomást gyakorol az emberre, s ezen felül a meglepőleg gazdag tartalom arra mutat, hogy a szerkesztőnek nemcsak buzgalma, hanem tehetsége is van a lap szellemi részének emelésére. Ez az oka, hogy az első szám három nap alatt teljesen elfogyott s most azt mi is csak második kiadásban olvashatjuk. Az initiale díszítési részleteit Kozáry J. jelesebb tanítványai: Halácsy Sándor, Gerlóczy Tamás, Kármán Aladár, Bobula J. és Stern G. rajzolják. — A lap ugyan az ifjuság számára van szerkesztve szigorú pedagógiai elvek szerint, de mi meg vagyunk róla győződve, hogy minden szakértő örömmel olvassa, annál is inkább, mert e téren irodalmunk eddig oly szegény volt, hogy a külföldihez képest az valódi koldusnak mondható. — A „Gyorsírók Lapja“ megjelenik minden hó 15-én, előfizetési ár egész évre 1 frt 20 kr. Szerkesztőség: Budapest, IX. Pipa-utca 4. sz.

Frissítő.

Salamoni bölcsesség. Hajókötelet húzott ki 2 matróz a vízből a hajó fedelére. Miután már jó ideig húzták azt, felszólalt az egyik: „Ugyan hogy van az, hogy még most sem jött elő a kötél vége? „En azt gondolom“ felelt erre bölcsen a másik „hogy valaki alkalmasint levágta a végét.“

Már az más! Kaptafa mellett ült a cizmadiainas s munkája közben egyre számított: 1, 2, 3, 4, 5... Mivel többször ismételte a számokat, feltűnt ez mestere előtt, s megkérdezte tőle, mit kalkulál magában. Csak azt majsztrám“ felel az inas ártatlanul „hogy hány rossz asszony van ebben a házban...“ „No és hányra akadtál?“ Mesterné asszonyommal öt.“ „Haszontalan kölyök!“ ordított fel a mester a feleletre boszusan arczul csapva az inast. „Jaj, jaj, jaj“ kiáltá nem várt meglepetés után az inas „a majsztrámné asszonyom kívül négyen vannak, akartam mondani.“

Ha igaz, a mint igaz is, hogy „sok beszédnek, sok az alja“, akkor mit mondjunk Tisza Kálmánról, ki 10 éven át csak szóval tartja ez országot.

Tanítvány: Mégis nagy ember ez a Trefort, hogy három óra alatt 33 intézetet alaposan megvizsgált.

Tanító: No, ha külföldi utján is ilyen volt, akkor az ott szerzett tapasztalata lyukas mo gyorót sem ér.

Nomen et omen: Az esztergomi tűzörtség paranesnoka Viz János lett, tehát a tűznek legnagyobb ellensége.

Budenz és Vámbéry a magyarok eredete fölött veszték össze, érdekesebb volna azt vitatni, hogy mi lesz vége a magyarnak.

Thaisz a legkorrumpáltabb hivatalnokok hazájába, Oroszországba ment, reméljük nem is jön többé vissza a Lexi lexti nieder!

Reméljük, hogy mint országos semmirevaló, be fog válni derék nihilistának, hisz idehaza is csak *nihil ist* volt.

Mi a delegáció? A delegáció olyan játék, a melyben a magyar ember azt mondja, hogy *hozom*, a német azonban soha, hogy *zu!*

Feleki készül előadni az „ezer forintos bankó“ című népsziművét; talán jobban szeretné mégis, ha azt a publikum adná elő.

A legújabb statisztikai kimutatás szerint több nálunk a végzett földesur, mint a végzett ember. Földesurnak előbb is akad tanárja.

Hogy lehet valaki tudós?

Rp. Keress egy jó nevű akademikust, vedd el leányát. Ára *garçon* élet.

Liszt *melodikus* (?) királyhymusza szerzésénél kifejezett valami nagyon hatásos, effektus készítő — békasütögetést t. i.

Mi különbség Lónyay és Tisza közt? Lónyay nem volt kóser politikus, halálát mégis megsiratják, Tisza is kóser politikus, csak hogy életét siratják meg.

Tanár. Dákó Peti, mond meg nekem mennyi az: ezer millió.

Tanuló. Egy milliárd.

Tanár. Hát ezer billió?

Tanuló. Egy billiárd!

Ostobától tanácsot, öregtől botot ne kérj.

Illik, hogy a feleséged tiz szavából egyet meghallgass.

Fogas kérdés. Urhölgy: „Ön el akar minket hagyni, doktor ur?“ — Orvos: „Igen asszonyom, a jövő hó elején a lipótmizei tébolydába költözködöm.“ — Urhölgy: „Mint orvos?“

Vallomás.

A költészetnek egyik kiváló spenát bokréjtája.

A rét sötét árnyán
Verebek kullognak,
A fákon akasztott
Ember hullák lógnak.

Bájós angyal hogyha
Nem szeretsz engemet
Én is felakasztom
Egy fára testemet.

Mint az őszi szél a
Zord tavaszi tájon,
Le-fel szaladgál a
Sivár, dus határon.

Ugy barangol lelkem,
S ha nem szeretsz Sára,
Azt is felakasztom
Egy iborka fára.

Válasz a nyilttéré.

Hivatkozással, hogy ilyen értelmű és tartalmu levelet már több helyről kaptunk, de a dolgot a kényes helyzetnél fogva magánuton intéztük el, szívesen tesszünk eleget kérelmének és nyiltan adunk választ.

Azt, hogy a fővárosban *igazán* katolikus könyvkereskedésünk nincs, bizony sokan és sokszor sajnálkozással tapasztalták és így a szükségelt könyveket

külföldről, drágább áron, szállítási költséggel és a jó Isten tudja mennyi nehézséggel voltak kénytelenek megszerezni.

Hogy e bajon segíteni legfőbb szükség, hogy egy értelmes, szakértő, igaz katolikus könyvkereskedésünk legyen, belátjuk, sőt mi is igen nagyon óhajtjuk.

Tisztelt olvasóink kényelmére azonban, hogy ne legyenek kénytelenek külföldről hozatni könyveket, *Gossleth* Ferencz urat a legjobb lelkiismerettel ajánljuk, mint bizományost, ki nem csak buzgó katolikus, hanem szakmáját teljesen értő férfiú, a ki a kath. könyvészetben mondhatjuk hogy felnőtt. Nyilt fizetettel ugyan nem bír, mivel a megérdemelt pártolás hiányában erre nem vállalkozhatik, de azért mindennemű megrendelést pontosan és szabatosan teljesít. Címe: *Gossleth* Ferencz Budapesten.

Történelmi naptár.

November.

9. Vasárnap. E. 23. Tivadar. 1744. Kovácsich Márton György nagyérdemű magy. történetbúvár születése Szenkviczen Pozsonyvármegyében.

10. Hétfő. Avellini András. 1759. Schiller Frigyes elsőrangú költő születése.

11. Kedd. Márt. pk. — 1526. Zápolya János Székesfehérváron magyar királynak koronáztatik Podmaniczky István nyitrai püspök által. — 1792. Katona József magyar drámaköltő születése Kecskeméten. — 1807. Lendvay Márton jeles magyar színművész szül. Nagybányán Szathmármegyében.

12. Szerda. Emilián Márt. p. — 1562. Kolozsváry János csanádi püspök, tudós, a magyar clerus szónokája követe a trienti egyházi gyűlésben, meghal ugyanott.

13. Csütörtök. Koszt. Szaniszló. — 29. Krisztus a Jordánban kereszteltetik. — 1752. Szörényi László dulcinali püspök és nyitrai vicarius meghal 82 éves korában.

14. Péntek. Jok. Szerapion. — 1753. Péchy Imre a hétszemélyes tábla közbirája, hat országgyűlés követe, a tudós társaság igazgató tagja szül. — 1778. Hummel János híreszeneművész és zongorász születése Pozsonyban. — 1811. Perczel Mór országgyűlési követ s a magyar szabadságharc egyik tábornoka szül. Bonyhádon.

15. Szombat. Lipót hv. — 1629. Bethlen Gábor a leghíresebb erdélyi fejedelem megh. Gyulafehérvárott. — 1848. Horváth Mihály volt magyar püspök és oktatási miniszter álnév alatt külföldre menekül.

Szerkesztői üzenetek.

Pázmány kör. A lap tévedésből küldetett újlag a nem megrendelő nevére. Hisz ha épen *igen*-nek akarják, ugy mi örömet nem mondunk *nem* et, nagyon jól esik e rossz időkben. — **Egyházirodalmi iskola.** **Esztergom.** Becses leveléket nem adhatjuk közzé, az illetőnek a kinek szól, beküldjük. Különbön megy levél. — **Tomor F.** Fogadja hálás köszönetünket. Most már nem kapunk semmit? — **László E. Flóris.** Szívesen vettük, csak sorját várja. — **Dezső A. F.** Kinos e némaság. — **Virgiliusque Baján.** És még mindig hallgatás. — **Nemeskey A.** Köszönjük. Hogy megy a terjesztés? — **Garabonciás Diák.** Talán mégis lehetne már valamit?

Nyilttér.*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A napokban a fővárosban jártam, és több könyvkereskedést felkerestem abban a jó reményben, hogy valahol csak talállok katolikus művekről szóló könyvjegyzéket, melyből hazulról a kívánt munkákat magamnak megrendelhetném.

Akárhol kopogtattam azonban be, sehol ilyenre nem találtam. Ebből megtudtam azt is, hogy nincs a fővárosban katolikus könyvkereskedés. Néhol-néhol találtam ugyan pár katolikus irányu könyvet, de sehol nagyobb választékra, vagy pláne repertoriumra nem találtam.

Kérdezem tehát a tekintetes szerkesztő urat, vajjon egyáltalán nincs-e igaz katolikus könyvkereskedés, vagy csak én voltam az a szerencsétlen, ki zörgetett ugyan sok helyen, de a kinek ha megnyitattott is, sehol sem adatott.

Szíves felvilágosítást kérve, maradok tisztelettel *M. J.*, plébános.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Igen tisztelt olvasóink kényelmére, és részint kívánatára ezentul

KIS HIRDETÉSEKET

is fogunk felvenni. Kis hirdetésünkben nem mulatató, hanem csupán csak hasznos és szükséges, mint **adás, vevés** és esetleg **kölosón** hirdetéseket veszünk fel. Arak: Minden szó 1 krajczár és a szokásos 30 kr. bélyeg díj.

A „Korunk“ kiadóhivatala.

SZEDLÁCSKO LAJOS

uri és női lábbeli készítő

Budapesten, IV. ker., vámház-körút 14.

Ajánlja lelkiismeretesen
a **legjobb anyagból és munkával**
csinnal kiállított aránylag olcsó ár-
ban szabott minden szakmájába vágó
munkáit.

Hibás és sérült

lábuaknak, különösen, a legkényelme-
sebb s ezélszerű lábbelivel szolgál.

Vidékről megrendelésre a beküldött viselt
lábbeliek mintájára is fogad el megrendeléseket s azokat pontosan végzi.

Helyben levelező lap által tudósítva, a mérték vételt személyesen végzi.

Hirdetések és nyiltterek

a

KORUNK

részére felvételnek mérsékelt árak mellett, a kiadóhivatalban

Budapest, szarka-utca 5. szám.

Életnagyságu krétarajz mellkép!

Ezen képek sokkal tartósabbak, mint bármely fénykép, és olcsóságoknál fogva mindenki által megszerezhető. — Bármely fénykép után életnagyságu mellkép, kitértő műkivitelben, férfi arcz 5 frt, női arcz 6 frt, gyermekkép életnagyságban 7 frt 50 krtól feljebb, térd és életnagyságu képek 12 frttől feljebb. Megrendelések az összeg egy harmadrésze és az arczkép mellett

EISSEN F. J. utódához,

Budapest, koronaherczeg-uteza 5. szám alá küldendő.

Ugyanitt kapható: író, levél és rajzpapíros valamint minden e szakmába vágó cikkek. A legdivatosabb monogrammos levélpapíros, látogató-jegyek, nyomtatványok és üzleti könyvek a legjutányosabb ár mellett készíttetnek. — Könyvkötői és diszjunkai rendeletek elfogadtatnak és jutányos ár mellett pontosan kivitetnek. — Vidéki vevőimnek, a külön postai kiadások megtakarítása céljából, ugymint, hogy én nagy összeköttetésem folytán azon kellems helyzetben vagyok, hogy bármely cikket jutányosabban megszerezhetek, ezeknek beszerzését díjtalanul a legpontosabban eszközölöm.

Első magyar külföldi levélbélyeg üzlet,

vesz és elad bármily mennyiségű használt levélbélyegeket, nagy választék mindenféle levélbélyeg gyűjtőkönyvekben (Albumokban) 60, 75, 90 kr., 1 frt 10 kr., 3 frt 50 kr., 4 frt 20 kr., 8 frt, 12 frt és feljebb. Kezdő gyűjtők számára ajánlom levélbélyegeket tartalmazó borítékaimat és pedig:

15 drb különféle külföldi levélbélyeggel	5 kr.
25 " " " " " "	10 kr.
50 " " külföldi tengertuli	35 kr.
150 " " " " " "	1 frt.
250 " " " " " "	2 frt.

Nagyobb gyűjtők számára biztosíték beküldése mellett, ritkább bélyegeket tartalmazó választékot a legjutányosabb árak megjelölése mellett küldök. Bizományi árusok megfelelő ársítási százalékok mellett kerestetnek. — Továbbá ajánlom nagy választékú bel és külföldi bogár, kagyló és lepke készletemet egyenként vagy egész gyűjteményekben, utóbbiak szép összeállításban 2 frt 50 kr., 3 frt 50 kr., 4 frt 50 krtól feljebb, állatok egyenként is a nevök és nemök megjelölése mellett, forduló postával, a jó állapotban megérkezéskorl kezeskedve kaphatók Régi papír és ércpénz nemük (kivéve Kossuth bankó 1848. szept. 1.től) Továbbá mindennemű ódonságok, festmények stb. a legjobb ár mellett megvételnek

EISSEN F. J. utóda

Budapest, koronaherczeg-(uri) utca 5. szám.

VÉDJEJEGY
SCHUTZMARKE

gyulást eredményeztetett. Ezen egy példa meggyőzően bizonyít a Reparatör rendkívüli hatása mellett, minél fogva fölsőleges a közönség köréből érkezett bizonyítványok közlése.

Egy nagy üveg ára 1 frt, kis üveg 50 kr.

Főraktár: Budapesten. Kálvin-tér, Magyar Korona gyógyszerár, honnan postai utánvét mellett is kaphatók. Raktár Magyarország legtöbb vidéki gyógytárában is van. Minden üveg fenti védjeggyel van ellátva.

KRIEGER GYÖRGY.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában megjelent:

E Z E R M Ű K E R E S Z T

Dr. MÁJER ISTVÁN v. püspök és esztergomi kanonoktó'.

E dísmű a szövegen fölül 60 táblán hozza az ezer eredeti műkereszt rajzait. Ezen gazdag phantasiával, eredetiséggel és ritka műizléssel alkotott s mondhatni páratlan magyar műben a műbarátok meglepő újdonságot nyernek, a mi fő, az egyházi ornamentikával foglalkozók, valamint egyáltalán a műipar férfiai: dísművesek, arany-ezüst-művesek, ékszerészek, ötvösök, könyvkötők, szoba-, majolika- és porcellánfestők, műasztalosok, vésnőkök és műfaragók, himezők, műtakácsok (kivált szőnyegszövők) és lakatosok stb. oly mintagyűjtemény birtokába jöhetnek, melynek úgy ők, mint az ipartanodák is igen nagy hasznát vehetik.

Egy példányak ára füzve 5 frt, rendkívül díszes kötésben 6 frt osztr. ért.

Mint hogy e dísmű csak korlátolt számban jelent meg, kérjük a főtisztelendő magyar kath. pap-ságot, hogy megrendeléseiket hová hamarabb sziveskedjenek beküldeni, nehogy a példányok elfogyta után becses megrendeléseiket figyelmen kívül hagyni legyünk kénytelenek.

Megrendelések postautalvánnyal egyenesen hozzánk intézendők.

Kelt Budapesten, 1884. augusztus havában.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság

Budapest, IV., Gránátos-utca 6.